

ERZİNCAN İLİÇ ALTIN MADENİ DERHAL KAPATILMALIDIR!

tmmob
TMMOB MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB YÖNETİM KURULU:

**BASIN
AÇIKLAMASI**

**ERZİNCAN İLİÇ ALTIN
MADENİ DERHAL
KAPATILMALIDIR!**

TMMOB Yönetim Kurulu, 13 Şubat 2024 tarihinde Erzincan İliç'te bulunan Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından işletilen Çöpler Kompleks Maden İşletmesinde meydana gelen toprak kayması üzerine bir basın açıklaması gerçekleştirdi

Faaliyete girdiği 2008 yılından itibaren birbiri ardına ortaya çıkan çevresel felaketlerle sıklıkla gündeme gelen, Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından işletilen Çöpler Kompleks Maden İşletmesinde gerçekleştirilen sömürge madenciliği ile yalnızca doğamız ve kaynaklarımız değil, yaşamlarımız da katlediliyor.

Faaliyete girdiği yıldan bugüne, mevzuat dolanılarak parça parça hazırlanan projelerle devasa nitelik kazanan Çöpler Kompleks Maden İşletmesinin yarattığı tahribat ve oluşturduğu tehlike Birliğimiz tarafından daha önce de pek çok kez kamuoyuna açıklanmış, açtığımız davalarda sunulan teknik raporlarla da ortaya konmuştur.

Her dilekçemizde, her açıklamamızda liç sahasında yaşanabilecek kayma defaatle vurgulanmış olmasına karşın; ne Bakanlık ne yerel idare ne de Mahkemece uyarılarımız dikkate alınmamış, göz ardı edilmiş, bugün yaşanan felakete yol açılmıştır.

2021 yılında "Çöpler Kompleks Madeni"nde kapasite artışı ve ek tesisler yapılmasına yönelik projeye verilen "ÇED Olumlu" kararının iptali istemiyle açtığımız davada; projenin çevre üzerinde yarattığı ve yaratacağı tahribat ifade edilmiş; siyanürlü altın madenciliği yönteminin barındırdığı riskler itibarıyla vazgeçilmesi gereken bir yöntem olduğu, bölgenin depremsellik ve heyelan açısından tehlikeleri de ayrıntıları ile vurgulanmıştır. Tüm bunlara karşın üstelik yargılama sürerken tam da dilekçelerimizde belirtilen riskler gerçekleşmiş ve 2022 yılında siyanürlü solüsyon taşıyan borularda yırtılma neticesinde siyanürlü solüsyon SIZDIRMAZLIK ALANI DIŞINA taşarak çevresel tahribata neden olmuş olmasına rağmen, Mahkemece bilirkişi heyetine ve raporuna sunulan itirazlarımız, hukuka aykırılık iddialarımız karşılansın, yalnızca ÇED raporundan alıntılarla davanın reddine karar verilmiştir.

Karara yönelik temyiz istemi neticesinde ise Danıştay 6. Dairece "Nihai ÇED Raporunda veya proje tanıtım dosyasında yer alan kurum görüşlerine yer vermekten ziyade, taahhütlerin çevreye olabilecek etkilerinin teknik olarak incelendiği, tarafları tatmin edici ve adil bir yargılama yapılması açısından gerekliliktir." gerekçesiyle eksik inceleme dayalı Mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir. Akabinde Mahkemece yeniden bir bilirkişi heyeti belirlenerek 6 Aralık tarihinde keşif gerçekleştirilmiş olup, dosya halen bilirkişi incelemesi aşamasındadır.

Kapasite artışına ilişkin ÇED Olumlu kararının iptali istemiyle açılan davanın yargılaması sürerken 21 Haziran 2022 tarihinde siyanür içerikli solüsyon taşıyan boru hattında oluşan yırtılma nedeniyle siyanürlü solüsyonun

çevreye yayıldığı bölgede yaşayan halk tarafından fark edilmiş akabinde TMMOB tarafından da suç duyurusunda bulunulmuştur.

Madende yaşanan suça konu olayların ülke genelinde yaygın tepkilere yol açmasının ardından yetkililer tarafından ancak olaydan günler sonra bir açıklama yapılabilmiş; yaşanan felaketin üzerinden geçen 5 günün ardından ancak şirket hakkında para cezası uygulanmış "analiz sonuçlarına göre ise lüzum görülen alanlarda çevresel iyileştirme çalışmalarına devam edileceği" beyan edilmiştir. Ve yine ancak kamuoyunda tepkilerin büyümesi ve sürmesi ile yaşanan felaketin üzerinden geçen 6 günün ardından şirketin faaliyetlerinin durdurulmasına karar verilmiştir. Akabinde ise hiçbir şey olmamış gibi durdurma kararı kaldırılmış ve şirket faaliyetlerine devam etmiştir.

Savcılık tarafından ise yalnızca Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve yöneticileri hakkında "çevrenin taksirle kirletilmesi sonucu toprakta, suda, havada kalıcı etki bırakması" suçundan soruşturma yürütülmüş ve neticesinde taksirle işlenen suç bakımından gerekli ödeme yapıldığından kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir. Sürece ilişkin yetki ve sorumlulukları dolayısıyla Maden sahasını denetimle görevli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü yetkilileri ve çalışanları ile projeye ilişkin ÇED Olumlu kararı, izin, ruhsat veren kurumlar ile yetkilileri hakkındaki şikayetlerimiz hakkında ise herhangi bir değerlendirme yapılmamış ve karar oluşturulmamıştır.

Yaratılan tahribat ortada olmasına ve Birliğimizde defaatle uyarıda bulunulmasına rağmen faaliyetlerin durması bir yana; 2023 yılında Çöpler Kompleks Madeni Açık Ocak Genişleme projesine ilişkin olarak ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir. Bu karar karşı da Birliğimiz tarafından dava açılmıştır.

Dava dilekçesinde bir kez daha Altın madenciliğinde, liç işleminde kullanılan siyanür ve ortaya çıkacak diğer ağır metallerin çevre ve insan sağlığı için olumsuz etkiler yaratacak olası bir risk ve tehdit unsuru oluşturduğu; özellikle çok kuvvetli bir zehir olan siyanürün toprağa, suya ve havaya karıştığı zaman her türlü canlı açısından zararlı olduğu; dolayısıyla proses gereği atık barajlarına pom-

palanan siyanürlü atıkların, geçirimsiz olarak planlanan bu atık barajlarından oluşabilecek sızıntılar nedeniyle su kaynaklarına ve diğer kullanım alanlarına ulaşma olasılığı bulunduğu ve siyanürlü altın madeni işletilmesinde risk unsurunun ön plana çıktığı, ayrıca aynı risk sebebiyle bu bölgelerdeki flora ve faunanın da bozulma tehdidi altında kaldığı bugüne değin yapılan çalışmalar, yargı kararları ve akademik raporlar ve esasında yaşanan çevre felaketleri ile kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde açıkça ortaya konduğu; yöntemin niteliği dolayısıyla; siyanür liçi yöntemi ile altın madeni işletilmesinde işletmeciyeye yahut denetim/izleme faaliyetlerine bağlı olarak risk olasılığının azalacağından söz etmenin olanaklı olmadığı ifade edilmiştir.

Dosyada yer alan tüm bilgi ve belgeler ve henüz 2022 yılında yaşananlar ortada olmasına karşın Mahkemece yürütmenin durdurulması hakkında dahi bir karar verilmemiş keşif ve bilirkişi incelemesi sonrasına bırakılmıştır. Dosyada son olarak 6 Aralık tarihinde keşif gerçekleştirilmiş olup bilirkişi incelemesi aşamasındadır.

Her iki dosyada da gerek dilekçelerde gerekse de keşif esnasında bilirkişi heyetine sunulan teknik beyanlarda liç sahasında yaşanabilecek kayma defaatle tarafımızca dile getirilmiştir. Fakat ne yetkili idarece ne de Mahkeme heyetinde ısrarla dikkate alınmamış faaliyetin devamına imkan sağlanmıştır. Neticesinde ise ne yazık ki ısrarla dikkate çekmeye çalıştığımız tehlike gerçekleşmiştir.

Bu yaşananların sorumlusu, faaliyeti yürütenler kadar yürütmesine olanak sağlayan, izin verenler, ülkemiz kaynaklarının, doğamızın bir grup yabancı sermayenin çıkarları uğruna yağmalanmasına göz yumanlardır. İvedilikle sonuçlandırılması yasa ile zorunlu tutulan davaları sürünce mede bırakan, uzamasına neden olan, üzerinden yıllar geçmesine karşın halen yürütmenin durdurulması talebini dahi karara bağlayamayanlardır.

Bir kez daha sesleniyoruz; madenlerimiz ulusal ve uluslararası sermaye gruplarının yağma alanı olmaktan çıkarılmalı, iliç'te yaşanan felaketin tüm sorumluları yargı karşısında hesap vermeli, tüm ÇED kararları kararı iptal edilmeli ve işletme derhal kapatılmalıdır.

TMMOB Yönetim Kurulu